

Ulsted Mølle - på vej mod nyt liv

AF LISE ANDERSEN

De sørgelige følger af januarstormen 2005!

I januarstormen 2005 mistede Ulsted Mølle sin hat og sine næsten nye vinger. Vinden ramte vingernes bagside og skubbede hat med vinger ud over siden på møllekroppen, hvorefter hatten faldt ned og blev knust til ukendelighed – selv vingehovedet af jern var smadret.

Som den af museets inspektører, der har flest erfaringer med mølle-restaurering, påtog jeg mig at agere på museets vegne, og jeg henvendte mig straks til den møllebygger, der forestået restaureringen af Havnø Mølle, og som vi altid har haft et ualmindelig godt samarbejde med.

Seks dage efter stormen stillede jeg i Ulsted sammen med møllebygger John Jensen, Hønsinge, for i blæst og kulde at besigtige skaderne og måle det op, som var muligt at måle på. Vi var enige om, at det store hathjul nok ville kunne genbruges med nogle reparationer, og at vi skulle have et spær fisket ud af dyngen, så vi kunne få lidt begreb om faconen på hatten.

Så let skulle det dog ikke komme til at gå. Efter stormen var der først problemer med at få forsikringsselskabet til overhovedet at anerkende sin erstatningspligt. Dernæst blev der foretaget en så hårdhændet oprydning, at de dele, der skulle have været genbrugt, blev smadret. Det var nu helt umuligt at genkende så mange stumper spær, at man kunne sætte dem sammen til noget, der lignede et helt spær.

Det var ikke nogen nem opgave at opmåle en hat, der var slået til pindebrænde

Det betød for det første, at møllebyggeren og jeg måtte forsøge at rekonstruere hattens facon ud fra en håndfuld fotografier, og for det andet at det eneste originale, der nu er i den nye hat, er bagtapsbjælken, jernbespændingerne på vingeakselen og bremsebåndet af jern!

Bureaukrati og uoverensstemmelser mellem forsikringselskabet og Hals kommune som ejer og forsikringstager bevirkede, at møllebygger John Jensen først i oktober måned 2005 – og altså 10 måneder efter ulykken skete, kunne påbegynde arbejdet med at genskabe møllehat, aksel, hathjul og vinger. Arbejdet blev udført på møllebyggerens værksted, så det var ikke umiddelbart synligt for folk i Ulsted. Vi forsøgte dog med jævne mellemrum at rapportere til den lokale presse om arbejdets fremadskriden. Midt i august 2006 flyttede møllebyggerne så arbejdssted. Delene til hatten og de nye vinger ankom til Ulsted med vognmand, og de blev nu samlet på stedet.

I april 2006 var møllevingerne ved at tage form på møllebyggerens værksted.

Den 1. september 2006 løftede en 70-tonns kran hat og vinger op på plads.

Fredag den 1. september 2006 blev den nye hat, vingerne og krøjeværket (som bruges til at dreje vingerne op mod vinden med) sat op under stor mediebevågenhed.

Herefter blev vingerne færdigmonterede, og de nødvendige justeringer i hatten gennemført. Nu var møllen atter så fin som før; men for at ulykken ikke skulle gentage sig, blev der søgt om midler til at stormsikre møllen. Samtidig blev der søgt penge til at få lavet sejl til møllen, så den i fremtiden vil kunne køre ved særlige lejligheder. Fra

Både tv og radio var til stede under opsetningen af hat og vinger. Her er det møllebygger John Jensen, der interviewes af Nordjyllands Radio.

Augustinusfonden fik museet de 80.000 kr., der skulle til. Stormsikringen nåede at blive lavet, inden det for alvor blev efterår, og sejlene ligger i skrivende stund færdige til afsendelse fra sejlmageren.

Selvfølgelig var det en katastrofe, at møllen blev stormskadet, men nu er der jo som bekendt aldrig noget, der er så ondt, at det ikke er godt for noget! Ulsted Mølle har fået sin nye hat, nye vinger og et funktionsdygtigt krøjeværk, men der er også blevet sat fokus på, hvordan møllen skal bevares i fremtiden. Ved et møde i Samlingshuset i Ulsted den 12. oktober 2006 blev der stiftet et møllelaug. Godt en halv snes Ulstedborgere har sagt ja til at indgå i en gruppe, der sammen med museets personale vil tage hånd om vedligeholdelsen af Ulsted Mølle. Møllelauget gik allerede i efteråret i gang med at grave de krøjepæle frem, som var helt overgroede af græs og støbe nye til erstatning for dem, der var ødelagt.

Til foråret vil der blive gennemført et møllepasserkursus for møllelaugets medlemmer, så de bliver rustet bedst muligt til sammen med museet at sikre møllens fremtid.

Efter at hatten var på plads, blev vingearmene løftet op og kilet fast.

Det nye hathjul justeres, så det går rigtigt i indgreb med det gamle krondrev, der heldigvis ikke tog skade under stormen.

*I dag ligner Ulsted Mølle at-
ter sig selv!*

Samtidig er vi kommet godt i gang med at projekttere en større restaurering, der har til hensigt at gøre møllen funktionsdygtig, så der til demonstrationsbrug vil kunne males mel og vales havre. Arbejdet med at søge fondsmidler til realiseringen af planerne er så småt gået i gang.